

Naročnina listu:

Celo leto . . . K 50—
Pol leta . . . „ 25—
Četrt leta . . . „ 13—

Zunaj Jugoslavije:

Celo leto . . . „ 66.—

Posamezne številke
na štirih straneh 60 v.

Uredništvo i. upravnništvo:

Maribor, Koroška ulica
št. 5. — Telefon št. 220.

STRAŽA

Neodvisen političen list za slovensko ljudstvo.

Inserati ali oznanila

se računajo po K 1.80
od enoredre petitvrste:
pri večkratnih oznanilih
— popust —

„Straža“ izhaja v pon-
deljek, sredo in petek.
Rokopisi se ne vračajo.

Z uredništvom se more
govoriti vsak dan od
11. do 12. ure dopoldne.

62. številka.

Maribor, dne 11. junija 1920.

Letnik XII.

Mariborsko nemštvo.

„Volksstimme“, glasilo mariborskih boljševikov, renegatov in vsenemških kapitalistov, hoče na vsak način rešiti in zagotoviti „nemški značaj“ Maribora. Potrpežljivost, da ne rečemo: kratkovidnost naše vlade je uprav obendovanja vredna, da vključ nepobitnim dokazom veleizdajstva in sovražnosti proti naši državi, ki jih je prinesla na dan zadnja stavka, ne samo pusti ta listič mirno naprej hujskati, marveč tudi komunistično organizacijo delovati za vsenemške cilje. Ali bi bilo mogoče, da bi v „republikanski“ Avstriji ali v Madžariji kdo tako deloval za jugoslovanstvo, kakor za nemštvo delajo ljudje, ki stoje za tem listom? Zdavna bi ga pognali čez mejo, če se mu ne bi še kaj hujšega zgodilo. Prav značilno je za duševno siromaštvo in jalovost mariborskega „nemštva“, da išče oporo v komunističnem boljševizmu. Neverjetno je, s kakim nemško-nacionalnim fanatizmom opaja ta struja svoje pristaše. Poznamo ljudi, dekle in delavce, doma iz Slovenskih gor, iz Murskega in Dravskega polja, ki so zapadli v komunistične mreže, pa so polni fanatičnega sovraštva do vsega, kar je slovenskega. Glavno sredstvo, s katerim ti mračni elementi zastrupljajo širne mase, je korupcija in alkoholizem. Zistematično prirejajo svoje „Volksfeste“, kjer „bedni proletarci“ upravljajo svoj zaslužek ter se jim vzbujajo najpodlejši instinkti. Dobro preračunjena taktika je to. Z zapravljujostjo se vzbujajo nezadovoljnost in jemlje veselje do dela, to je pa ravno dobrodošlo v vsenemški službi stoječega komunizma. Mirni, delavni, dobro stoječi, zadovoljni ljudje niso za njih.

Ako bi se naši „Volksstimmoveci“ iskreno ravnali po socialističnem načelu: ščititi tlačene proti tlačiteljem, bi morali že od nekdaj stati na slovenski strani. L. 1900 je statistika pokazala, da je od 24.601 mariborskih prebivalcev imelo v mestu le 2520 oseb domovinsko pravico, v raznih nemških krajih 3438, v slovenskih krajih pa 14.645 oseb, torej je okoli 70% mariborskega prebivalstva bilo slovenskega rodu.

Vsled nove domovinske postave je mnogo teh priseljencev do l. 1910 doseglo v mestu domovinsko pravico, tako da je od 27.994 duš l. 1910 imelo v mestu domovinsko pravico 7708 ljudi, po rodu seveda večinoma Slovenci. Vključ temu je tudi l. 1910 imelo še v čisto slovenskih krajih domovinsko pravico 12.400 mariborskih prebivalcev, 1683 pa v nemško-slovenskih (Koroška, okraja Lipnica in Radgona). Ako od teh prištejemo le polovico, t. j. 841 oseb Slovencev, je bilo koncem l. 1910 v Mariboru v zadnjem desetletju doseljenih 13.241 Slovencev. Nasproti temu pa iz nemških krajev 3263 in polovica iz nemško-slovenskih (842), skupaj 4105. Razmeroma enak ali še večji je bil pritok iz slovenskih krajev v prejšnjih desetletjih, ko se statistika ni ozirala na domovinsko pravico. Poleg teh je imelo l. 1910 domovinsko pravico na Češkem in Moravskem 1207 ljudi, torej zopet po veliki večini rojeni Slovani.

Iz tega je razvidno, da je mariborsko mesto v narodopisnem oziru v ogromni večini jugoslovansko mesto.

Sodni okraj mariborski (brez mesta) je l. 1910 vključ vsenemskim manipulacijam pokazal naslednje narodnostno razmerje: 43.804 Slovencev, 8473 Nemcev.

In sedaj pridejo „mednarodni“ komunisti in hočejo v imenu vsenemškega imperializma „ohraniti nemški značaj“ Maribora!

Do poloma je bil Maribor velikanska vsenemška tvornica za predelovanje Slovencev v Nemce. Sredstva so znana. Slovenci smo bili v Mariboru brezpravni. Če je prišel Slovenec v šolo, v urad, v vojašnico, v delavnico, na ulico, povsod so mu na uho doneli velekulturni nemški pozdravi: windischer Hund, windischer Trottel itd. Beseda „windisch“ je v Mariboru obsegala sploh vse, kar je na svetu zaničljivega. Ni potem čuda, da je ljudi bilo strah, imenovati se Slovence. In te dične razmere hoče rdeča tretja internacionala v Mariboru še naprej vzdrževati.

Po splošnem naravnem zakonu rodovi izumirajo, smrt bo pobrala tudi sedaj živeče prave in ponarejene Nemce. Če se torej hoče še naprej varovati „nemški značaj“ Maribora, se mora prejšnji proces nadaljevati: doseljevanje in raznarodovanje Slovencev, zakaj dotok iz nemških dežel bo vsled državne meje zanaprej še slabši. Zatorej je res skrajna nesramnost, če hočejo komunisti še naprej vzdrževati prejšnje razmere. Slovence zasramovati in potiskati v kot ter s terorizmom delati za vsenemštvo. Saj so že zahtevali nemške šole po Dravski dolini, v Mariboru jih itak imajo. Ali je od naše strani kako nasilstvo, če zahtevamo svobodo za naše ljudi, da se jim ni treba potujčiti, če prestopijo v mestno ozračje? Merodajni krogi pa naj pazijo, da jim ta protidržavna struja ne zraste čez glavo. Naj bo enkrat konec škandalu, da se za naše državne železnice delajo vozovi z nemškimi in madžarskimi napismi, ker tako hočejo komunisti, in da naši brezposelni ljudje zastoj moledujejo pri železnicah za službo, vsenemški komunistični hujškači pa na mehke sedijo, odjedajo domačim ljudem kruh in hujskajo proti nam. Vse ima svojo mero, menda tudi naša potrpežljivost in popustljivost. Konec bodi tudi škandalu, da bi razni slunonarodnjaki pripravljali gnezda v Mariboru, kakor se je to zgodilo pri Wallisehu. S poštenimi rojenimi Nemci hočemo v miru živeti in jih spoštujemo, renegatstva in protislovenske hujskarije pa ne smemo trpeti. Ne pustimo, da bi se še naprej umetno delal prepad v narodnem oziru med mestom in slovensko okolico.

O načelni orientaciji učiteljstva.

Celi svet pretresajo silni socijalni boji. Moderna breznačelnost je človeštvo spravila na rob propada v nerazvozljive socijalne zapletitjaje. To je nujna posledica zmotnega naziranja. Ni mogoče, da ne bi zmotno mišljenje, kateremu ste služili država in šola,

LISTEK.

Geza Herczeg (poslov. M. Golob):

Vrhovni svet zboruje.

Vrhovni svet ali Conseil supreme, — ime poseduje v vseh svetovnih jezikih nekak nadnaravni, odbojni, važni in strašni zvok, je prišel v San Remu na mesto, kamor bi ga zamorala v sanjah premestiti le najbogatejša fantazija.

Vrhovni svet zboruje danes. Električne iskre nesejo trepetajoče to-le dejstvo z rimske Mareoni-postaje h londonski katedrali Sv. Pavla in od tam v ostali svet. Zice telegrafa trepečejo očividno pod silo te „strašne“ novice. In kako enostavno, človeško in navadno je vendar vse to, in še te so preračunjene v svrhu izenačbe učinkov. Vila Devachan obvladuje San Remo. V globini palmovega gaja, na strmem griču koketira svetovnoznamenita stavba z morjem, zgrajena od nekega Angleža, od katerega jo je pa kupil turinski milijonar Commendatore Merezaglia kot častljivi znak svojega bogastva.

Kdor bi hotel opisati lepoto tega gradu, mičnost njegove lege in prekrasno njegovo panoramo, bi se moral posluževati edinele mehkega in elastičnega jezika Italijanov. Sliši se tudi vedno: „Delizioso, superbo, magnifico . . .“ In kakšni vonji! Parfumi Houbigant, Coty in Quercain in vse bogastvo različnosti se ne more niti v sanjah primerjati z vonjem fantastičnih rož in palm.

Kratkomo: vrhovni svet zboruje danes prvič. Sreda popoldan. Celo noč in tudi zjutraj je deževalo v potokih. Mali odmor je nastal ob 11. uri, ko je pričela konferenca. Barve so bujnejše, vonji poostrejši, zrak še težji. V bližini vile Devachan preži 30 do 40 mednarodnih radovednežev, ki so povsod enaki, kamor jih prinese njih radovednost. Tudi detektivov ne manjka.

Prvi je Japonec Matsui, japonski poslanik v Parizu, ki zastopa državo mikadovo v vrhovnem svetu z vedno večjo avtoriteto. On prihaja pred 11. uro. Lloyd Georges pride z britsko natančnostjo peš do vile Devachan. Pri vratih se snideta z Nittijem, kjer postojita, da si ogledata čudežno panoramo. „Pravcati raj“, reče Lloyd Georges v slabi frančoščini, Nitti pa se smehlja. To je njegova navada. Medtem pride tudi Millerand, mračen in zamišljen. Nato zgine s smehljanjem na ustnih v vilo Devachan. Scialoja, italj. zun. minister, Lord Curzon, angl. zun. minister, Visconti Venosta, svetnik pariškega poslanstva Italije, Garbasso, tajnik konference grof Carpasso-Torre, preseljen zunanega urada in celo osebo sestoječe iz tolmačev, strojepiscev in uradnikov zunanega urada, je zavzelo že zgodaj svoje prostore. Pet Hughesaparator deluje v vili Devachan ter vzdržuje direktno zvezo z Rimom, Parizom, Londonom, Washingtonom in Tokijem.

Konferenčna dvorana se nahaja v pritličju. Zato so nalašč preuredili veliki pritlični salon. V sredino Louis XVI. salona so postavili mizo v obliki podkove. Fasado vile krasijo italijanska trobojuica, v dvorani pa predseduje Nitti. 29 naslonjačev stoji okoli mize, pogrnjene z zelenim suknom, toda zasedenih je komaj deset. Ker ne govori Lloyd Georges dobro francoski, Nitti in Millerand pa obratno angleščine ne obvladujeta, vodi konference neki višji uradnik rimske konzulte, katerega miza stoji pred Nittijevo. Uradnik pove vse v frančoščini, angleščini in laščini v najlepšem redu. Seja se vrši večinoma le brezbesedno. Nastale difference v gotovih točkah se rešijo pisмено. V dvorani, takoj pri roki so pisalni stroji. To je pristno diplomatska metoda, ki deluje bliskovito potom menjavanja ekspresnih not. Opomba Lloyd Georges-a se prestavi takoj v frančoščino in italijansko ter se preda takoj Nittiju, Millerandu, Matsui, Curzonu in Scialoji, kar storijo ti-le obratno. Seja je torej precej živahna, posebno če se pomisli, da čakajo v sosednih dvoranah strokovnjaki. Kadar se namreč vrine nerazjasnjenost, kakor je n. pr. v turškem vprašanju promet luke Batum ali katerikoli diskretni detail o etnografiji Azerbejdžanovi, pride takoj strokovnjak, kateri služi potem s primernimi podatki.

Lloyd Georges, Nitti, Millerand, to je vrhovni svet, ki se brez vsake formalnosti, brez komunikejev in brez vile Devachan pogaja ponajveč le s pomočjo šifriranih poročil v hotelnih sobah. Ta vrhovni svet v San Remu dopolnjujejo samo začasno Lord Curzon, Scialoja, Berthelot in Matsui. Kadar se sučejo pogajanja okoli vojaških vprašanj, se pozovejo najvišji vojaški dostojanstveniki z maršalom Fochom na čelu. Takrat zadobijo pogajanja formalni, reklo bi se lahko parlamentarni značaj.

Zanimive epizode pogajanj so historična posnemanja angleških fotografov, kateri stojijo v službi družbe „Klio“ in deloma tudi „Illustrated London Neros“. Prilikom prve seje so uprizorili fotografi jurist, naperjen proti vrhovnemu svetu, katerega člani so zasledovali celo do solnčnega zatona. Edini ljudje, ki pridejo v dvorano, so fotografi; drugi umrljivi ne pridejo niti v vrt vile Devachan. Rinskemu poslaniku Finske, ki je prosil nekoč na podlagi svoje diplomatske izkaznice za vstop, so se smehljali karabinjeri.

Vneti angl. in italijanski tovariši so si prilorili po prvi seji vstop v dvorano. Ampak, moj Bog! Tudi ministri so le samo ljudje. Na mizi pepel, ostanki smodk in cigaret. Pred Nittijem list papirja, na katerem je čitati večkratna, z nervozno roko načekana beseda: San Remo, San Remo . . . Lloyd Georges je risal fantastične figure. Millerandov prostor je bil čist.

Avtomobili so pripravljeni. Debeli, osivel Anglež, čudno smehljajoči, nezaupljiv Japonec, Francoz z zunanostjo profesorja medicine, ljubeznjiv in debel Italijan modrih oči, vsi hitijo nekako utrujeni k dnevju. Premirji, poslaniki in osobe odhitijo istotako. Hoteli se napolnijo. Lloyd Georgea pričakuje hčerka v hotelu Royal. Millerand hiti naravnost v obedno dvorano hotela Savoy. Nitti prerije kordon žurnalistov, ki je močnejši nego žična ovira ter gre v hotel des Anglais. Matsui zgine v hotelu Europe.

Medtem je komunike gotov:

„Danes ob 11. uri se je vršila v vili Devachan seja Vrhovnega sveta. Babil se je s turško mirovno pogodbo . . .“

privedla tudi socijalnega življenja v konflikt. Dosledno preziranje krščanskih načel v javnem življenju od strani države je državi sami izpodkopalo tla, tako da se trenutno skoro vse svetovne države borijo za svojo avtoriteto pri podložnikih. Te razmere so posledice napačnega naziranja, da vzgoja naj bo preta vsih verskih vplivov, prav posebno pa neodvisna od krščanskega svetovnega naziranja, torej breznačelna. Zato so vzgojo v šoli v modernem času skoro popolnoma emancipirali od verskih vplivov in jo postavili kolikor mogoče na versko indiferentno podlago. Seveda od indiferentizma, od breznačelnosti je navadno najkrajša pot do izrazito protikrščanskega mišljenja in delovanja. Takšno politiko glede šolstva so zastopale skoro vse moderne države.

Ali je to naziranje idealno, ali vsaj pravilno? Na to vprašanje nam ni treba odgovarjati, ker imamo že odgovora v sedaj razdrapanih socijalnih in нравnih razmerah. Grozne praktične posledice takšnega naziranja so oči odprle tudi krogom, ki nika- kor do sedaj niso bili naklonjeni krščanstvu. Težke življenske preizkušnje so vse globoje misleče učitelje in voditelje narodov privedle do spoznanja, da le dosledna načelna vzgoja v smislu krščanskega svetovnega naziranja more vzgojiti rod, ki bo kos velikim kulturnim in gospodarskim nalogam našega časa. V to svrhu se je že pred vojsko začelo med najbolj kulturnimi narodi: Nemci, Francozi, Angleži, Čehi i. dr. med pedagogi, v prvi vrsti med učiteljstvom, ki je najbolj čutilo potrebe časa, gibanje za načelno krščansko vzgojo.

Pri vseh kulturnih narodih, ki stoje na višku sočasne prosvete, imamo vsled tega med učiteljstvom ki je najvažnejši činitelj v kulturnem delovanju vsakega naroda, močne organizacije, ki odločno zahtevajo vzgojo na podlagi krščanskega svetovnega naziranja. Ne bavijo se več z malenkostnimi osebnimi

in strankarskimi oziri, ker so uvideli potrebo globlje orientacije, ki gre noter do problema o cilju in smislu življenja. Problem o cilju in smislu življenja je razdelil samo posebi tudi učiteljstvo, kakor že po prej celi svet, v dva tabora, v tiste ki iščejo resnice in srečo v krščanskem svetovnem naziranju in one, ki jo iščejo v protikrščanskih načelih.

Ta ločitev po svetovnem naziranju je samoobsebi umevna, pa kdor resno misli oživljenju in si je o njem napravil naziranje, ne more, da ne bi javno deloval za svoja načela. Ta ločitev je tudi izredno dobro vplivala na celo šolstvo. Krščansko učiteljstvo se je jasno zavedlo svojih visokih nalog in vzvišenosti krščanskih vzgojnih principov.

Ločitev po svetovnem naziranju je torej nujna zahteva časa, ker v sedanjem času se bje ravno boj za svetovno naziranje. Krščansko ali protikrščansko naziranje, pred ta dilema je postavljeno tudi naše učiteljstvo, kolebanje med tema dvema nasprotnima principoma ni več mogoče. Vsako omahovanje v tem oziru, posebno med učiteljstvom, bi bilo usodepolno za našo narodno bodočnost. Vprašanje o svetovnem naziranju pri nas Slovencih ni samo vprašanje o rešitvi duš, temveč pred vsem tudi vprašanje našega narodnega obstoja. Krščanski svetovni nazor, slovenski narod, šola in učiteljstvo — slovensko, so tako ozko združeni med seboj, da bi bilo učiteljstvo protikrščanskega mišljenja med vernimi Slovenci monstrem. Zato ni več vprašanja za naše učiteljstvo, za kateri svetovni nazor naj se odloči. Naši narodni zgodovini in našemu kulturnemu razvoju edino dosledno je, da se učiteljstvo odloči za krščanski svetovni nazor. Če torej mi danes vabimo naše učiteljstvo, naj se v smislu zahtev našega časa načelno orientira in organizira, o tem predpostavljamo, da je za naše slovensko učiteljstvo edino mogoča le načelna orientacija v okviru krščanskega svetovnega naziranja.

Poljska.

Varšavski listi poročajo o novi poljski ofenzivi proti boljševskim četam. Ofenzivo vodi maršal Pilsudski v smeri proti Vitebsku. Osebito ljubi boji se bjejo za prehod preko Berejine.

Poljska poročila javljajo o za Poljake ugodnem poteku bojev med Dvino in gorenjo Berejino. Poljaki poročajo, da so uničili 12 ruskih pehotnih divizij, zasedli več krajev in povzročili sovražniku velike izgube. Pri ruskem vodstvu in četah bi naj vladala vsled poljskih uspehov velika panika.

Madžarska.

LDU Pariz, 8. junija. Mednarodna zveza strokovnih organizacij se obrača na delavstvo vseh držav s pozivom, naj delavci opuste vsako delo, ki bi posredno ali neposredno koristilo Madžarski. Od 20. junija dalje ne sme priti noben vlak na Madžarsko, nobena ladja ne sme pristati v madžarskih pristaniščih, nobeno pismo in nobena brzojavka ne sme priti na Madžarsko niti iz Madžarske. Promet na Madžarsko se mora prekiniti. Madžarska ne sme dobiti ne premoga, ne sirovin, ne živil. Mednarodna zveza strokovnih organizacij apelira na delavstvo vseh držav, naj se prične bojkot, ki je bil za vojne napere proti sovražnim državam in po vojni proti delavskemu gibanju v Rusiji, sedaj proti Madžarski. Proti belemu terorju naj se prične sedaj bojkot proletariata vsega sveta. Ta poziv so podpisali predsednik mednarodne zveze strokovnih organizacij, Appelton, ter podpredsednik in tajnik zveze.

Dnevne vesti.

Občinske volitve. Kakor smo izvedeli iz zanesljivega vira, se bodo občinske volitve vršile po Sloveniji v začetku meseca septembra. Volilni zakon pravi, da se morajo volitve z ozirom na volilno dolžnost vršiti v nedeljo. Krajevnim organizacijam Kmetijske zveze, oziroma Slovenske Ljudske Stranke bo tajništvo v Mariboru oskrbelo po en izvod celotnega volilnega reda (zakona). Kdor ga slučajno ne bi dobil, naj to sporoči tajništvu. Naše somišljenike opozarjamo, da predčasno pobiranje podpisov za kandidatno listo ni dovoljeno. Če bo kak nasprotnik lovil podpise, predno so volilne predpriprave končane, ga takoj zaznamite. Tajništvo Kmetijske zveze v Mariboru je pripravljeno dajati potrebna pojasnila o predpripravi in o volitvah.

Himen. V Rušah se je poročil dne 6. junija t. l. učitelj, gosp. Davorin Lesjak z gđe. Eliso Sernčev, trgovčevu hčerko iz znane Marčkove rodbine. Bilo srečno!

Himen. Dne 7. junija se je poročil v Nazaretu pri Mozirju g. Ivan Zajc z gđe. Ano Tlakar iz Dobletine. Bilc srečno! Pri tej priliki se je na predlog g. Mateja Dobrovc, načelnika tukajšnje Kmetijske zveze nabralo 104 krone za volilni sklad SLS. Vivat se quens!

Nemška agitacija na naši meji. Na Stajerskem bo šla meja med Jugoslavijo in Avstrijo od koroške meje čez Soboto, Radelj, Sv. Pongracij, Kapljo, Gradisce do Spilja ter ob Muri. Te meje pa Nemci ne čajo priznati, ampak zahtevajo, da se nekatere občine, kot Kaplja itd., katere se sedaj nahajajo tostran demarkacijske črte, priključijo k Avstriji. V ta namen se poslužujejo sledečega najboljše agitacijskega sredstva: Za občino Kapljo so n. pr. poslali 2000 kg bele moke za 7 K 1 kg in 100 kg sladkorja po 16 K, ter veliko soli po 4 K 1 kg. Navidez je to početje sestradane in bankrotne Avstrije smešno, toda te vabe so vendarle nevarne, vsled česar bi bilo nujno potrebno, da bi naša bogata Jugoslavija storila nekaj več za te obmejne kraje na Koroškem in Stajerskem ter da tudi ona pokaže obmejnemu prebivalstvu čnejša živila in ubije na ta način to vsenemško agitacijo.

Popis in žigosanje vojnih posojil. Finančno ministrstvo je sklenilo popisati in žigosati v najkrajšem času vsa vojna posojila bivše Avstrije v Jugoslaviji. Posojila se bodo popisala, žigosala ter vzela iz prometa, kakor to določa pariška mirovna pogodba.

Na Češkem država odkupila vojna posojila. Finančni minister Čehoslovaške je predložil narodni skupščini zakonski predlog, da država odkupi vojna posojila in sicer s 65% za javne zavarove in s 50% za zasebnike.

Povišanje bolniških oskrbnin. Ministrstvo je sklenilo povišati bolniške oskrbnine in sicer: za 1. razred od 80 na 100 K dnevno, za 2. razred od 50 na 60 K in za 3. razred od 15 na 20 K dnevno.

Za pogorelce. Dne 19. maja t. l. je izbruhnil v Gorišnici požar, ki je posestnikom Francu Prejaco, Jožetu Trunk, Mariji Ojnik in Mihaelu Rožmarin uničil vsa gospodarska poslopja, slednjim tudi stanovanjsko poslopje, mnogo življenjskih potrebščin, skoro vsa gospodarska orodja in skupaj 23 svinj. Da se pogorelec pomaga, se je osnoval pomožni odbor za pogorelce v Gorišnici pri okrajnem glavarstvu v Ptuj, kateri se tem potom obrača na milosrdno prebivalstvo, da daruje prostovoljne prispevke za obo nesrečnike, ki so vsled sedanje draginje in gospodarskih težkoč res v hudi stiski.

Prepoved javnih shodov. Vsled nevarnosti razširjanja črnih koz je prepovedano prirejati javne shode v župnijah: Sv. Martin na Pohorju, Sv. Vencel, Slov. Bistrica in Makole.

Ameriški Slovenci obsojajo naše komuniste. Ameriški Slovenec iz Cikage nam je poslal pismo, v

Občinske volitve v Sloveniji.

Deželna vlada za Slovenijo je dne 8. jun. razglasila v "Uradnem listu" novi volilni zakon za občinske volitve v Sloveniji. Volilni zakon je zelo obširen. Danes ga prinašamo le v izvlečku. Najvažnejša poročila volilnega reda so:

Pravico voliti imajo vsi 21 let stari državljani moškega ali ženskega spola, ki imajo vsaj že 1 leto svoje redno bivališče v občini. Voliti je treba osebno.

Pravice voliti nimajo vojaki, častniki, vojaški uradniki, dalje osebe, ki so pod očetovsko oblastjo in pod varštvom ter občinski reveži.

Izvoljen sme biti vsak moški ali ženski državljan, ki je dopolnil 24. leto, če ni izvzet od volilnosti.

Voliti, voljen biti ne smejo: občinski uradniki, uradniki oblastev, ki neposredno nadzorujejo občinsko upravo itd. Dalje so izključene osebe, ki so bile obsojene radi hudodelstva ali prestopka tatvine, poverbe, sleparstva, radi veriženja, tihotapstva i. t. d. Dalje so izključene ženske, ki so bile obsojene zaradi izvrševanja nečistega obrta, ter ženske, ki so pod pravno nadzorstvom policije; dalje pijanci, osebe, ki so v konkurzu itd.

Število občinskih odborov. Občinski odbor sestoji v občinah: z manj kot 500 prebivalci iz 10 odborov in 10 namestnikov; z manj kot 2000 prebivalci iz 16 odborov in 16 namestnikov; z manj kot 5000 prebivalci iz 24 odborov in 24 namestnikov; z manj kot 10.000 prebivalci iz 32 odborov in 32 namestnikov; z manj kot 20.000 prebivalci iz 36 odborov in 36 namestnikov; z manj kot 40.000 pre-

bivalci iz 40 odborov in 40 namestnikov; s 40.000 ali več prebivalci iz 48 odborov in 48 namestnikov.

Kandidatne liste. Občinske odbornike je voliti po obveznih listah. Zato morajo stranke, ki se potegujejo pri volitvah, do določenega roka predložiti županu kandidatno listo. Kandidatne liste se morajo vpisati na uradno izdanem, z županovim podpisom, datumom in uradnim pečatom opremljenem tiskanem obrazcu, ki ga je dobili pri županu.

Volišča ne smejo biti v gostilnah in v krčmah. Ženske morajo imeti volišče ločeno od moškega.

Volilna dolžnost. Vsakdo, ki ima po tem volilnem redu pravico voliti, je dolžan priti na volišče in oddati uradno glasovnico. Kdor se tej dolžnosti brez opravičenega razloga odtegne, se kaznuje z globo 20 — 200 K. Poleg tega niso podvrženi volilni dolžnosti redovniki in redovnice.

Volilni imeniki. Vsakemu volilecu je prepuščeno, da v uradnem prostoru ob navadnih urah, v dobi, določen za razgrnitev volilnih imenikov, prepise te imenike. Občina mora v ta namen napraviti vsaj tri poverjene prepise volilnih imenikov, in sicer mora vsekakor vsaka politična stranka, že dejansko obstoječa v občini, imeti priliko, da ga prepise.

Volilne izkaznice in glasovnice. Vsem volilnim upravičencem je vsaj osem dni pred volitvijo proti dostavnici vročiti volilne izkaznice in glasovnice.

65, nemška ljudska stranka 61, neodvisni socijalisti 85, komunisti 2, bavarska kmetijska zveza 4 in nemška hanoveranska stranka 5.

Privolitvah je bilo v celem oddanih 25.119.067 glasov. Od teh jih je dobila socialdemokratska stranka 5.521.157, neodvisna socialdemokr. stranka 4.609.862, nemškonacionalna ljudska stranka 3.638.851, nemška ljudska stranka 3.456.131, centum 3.000.800, nemška demokratska stranka 2.152.509, krščansko-federalistična lista (bavarska ljudska stranka, krščanska ljudska stranka) 1.214.963, komunistična stranka 438.199, nemško-hanoveranska stranka 318.104.

Mandat za sestavo nove nemške vlade je dobil zopet državni kancler Müller, ki se je že pogajal tudi z neodvisnimi socijalisti. Neodvisni socijalisti so odklonili vstop v vlado.

Cehoslovaška.

Cehoslovaška in Poljska sta baje sklenili, da se odredita glasovanju v tešinskem okraju. Tešinsko sporno vprašanje bi se naj izročilo v razsodbo kakim uglednim evropskim osebam. Francoska vlada je baje predlagala belgijskega kralja.

LDU Praga, 9. junija. Kakor poročajo "Narodni listi" je pariški čehoslovaški poslanik odpotoval v Prago, da informira predsednika Masaryka o Tešinskem vprašanju.

LDU Praga, 9. junija. Ministrski predsednik Tusar je izjavil v senatu, da pride poljski minister Patek v Pariz in bo ondi konferiral z zunanjim ministrom dr. Benešem. Beneš bo odšel neutegoma v Prago, da informira vlado o poljskih namerah.

LDU Praga, 9. junija. "Praški Večernik" poroča v debelem tisku: Praški nadškof Kordač je dobil včeraj iz Rima brzojavko, da je papež dovolil v smislu predloga čehoslovaških škofov uporabo čehoslovaškega jezika pri službi božji.

Politične vesti.

Jugoslavija.

Regent Aleksander obišče Zagreb in Ljubljano krog 25. junija. V Zagrebu ga bosta spremljala ministri Drinković in Trikić, v Ljubljani: dr. Korošec in dr. Kukovec. Govorijo, da bo v spremstvu tudi ministrski predsednik dr. Vesnić.

V Beogradu ima seje ustavni odbor. Teh seje se udeležuje Stojan Protić. Ustavni odbor se je že odločil za končno stilizacijo volilnega zakona.

Volilni zakon pride pred parlament v soboto, kjer bodo natančno razpravljali o zakonu, ki še menda ne bo sprejet tako hitro.

Naš parlament je sklenil sporazumno, da ostanejo v veljavi samo oni mandati, za katere je doznal verifikacijski odbor, da se nesporni. Zastareli mandati se vrnejo verifikacijskemu odboru.

Demokratski poslanec Kežar je odložil svoj mandat. Na njegovo mesto kandidirajo liberalci dr. Gregorja Žerjava.

Italija.

V italijanski zbornici, ki se je sestala dne 9. t. m., so razpravljali o odstopu Orlanda kot predsednika zbornice. Z ozirom na politični položaj je podal Nittijev kabinet ostavko.

Italija se trudi za vzpostavitev gospodarskih odnosov med Italijo in Rusijo. Italijanski odposlanci so že na potu v Moskvo.

Nemčija.

Novinemški državni zbor bo imel 460 poslancev. Mandatov so dobili: Socijalni demokratje 110, centum 67, demokratje 45, krščansko-federalistična lista 21, nemškonacionalna ljudska str.

katerem piše med drugim sledeče: Ravno v dobi, ko se je šlo za ureditev pravičnih mej med Jugoslavijo in Italijo, so smatrali komunisti v Jugoslaviji za najprimernejši čas, da so nahujskali revolucionarce k upor in vstaji. Italijani in Nemci so to seyeda izbornu izkoristili ter po svojem in po časopisju, katero jim je naklonjeno ali je bilo od njih podkupljeno, zatrobili v svet, češ, v Jugoslaviji vladajo pravice turške razmere, v Jugoslaviji vlada nered kakor v nobeni drugi državi, v Jugoslaviji ni varno nobeno imetje, Slovenci so kulturno najbolj zaostali in še več drugih gorostastnih neresnic. Tukaj v Cikagu obstoja že delj časa posebno društvo, katero ima namen podpirati komuniste v Jugoslaviji ter jim dajati denarna sredstva na razpolago, le da bi rovarili v državi ter dali povoda ententi, zlasti Italiji, da bi zasledila Slovenijo. Rojaki Slovenci, sklenite trdno vaše vrste, skrbite, da se satanski naklepi komunistov, razbiti Jugoslavijo, ne bodo nikdar uresničili, saj, da da bo mladina, up Jugoslavije, vzgojenav verskonarodnem duhu; ako boste to storili, ste vrgli komunizem pod kolesa.

Ameriški Slovenci pozdravljajo „Orle“. Ameriški Slovenec Jožef Kraner, doma od Sv. Lovrenca na Pohorju sedaj v Cikagu, pošilja iskrene pozdrave našim Orlom, želeč jim obilno uspeha ter da bi se tudi v njegovi rojstni župniji pri Sv. Lovrencu na Pohorju ustanovil odsek „Orla“, kateremu bi preskrbel nekaj orlovskih krojev. Naslov rodoljubnega ameriškega Slovence: Jožef Kraner, 1840 W. 20 St. Chicago Ill. U. S. A.

Ustanovitev telovadnega odseka Orel na Dolu pri Hrastniku. V nedeljo, dne 6. t. m., se je ustanovil nov odsek na Dolu. Ob tej priliki so prihiteli Orli iz Smartra, Vač, Zagorja, Trbovelj in Radeč, ter nastopili pri prostih vajah in na orodju. Sodelovale so tudi Orlice iz Zagorja in Trbovelj. Prireditelj je te po izpadla. V imenu orlovske zveze je pozdravil novoustanovljeni odsek br. dr. Keržan. Na ustanovnem običnem zboru je bil izvoljen odbor. Omeniti je treba tudi, da je ondodni šolski ravnatelj g. Gnus delal z vso paro na to, da bi prireditelj preprečil s tem, da je vsestransko nasprotoval glede telovadišča. Dolski Orli so morali pokošeno seno na lastne stroške spraviti v kozolce, ker on tega ni hotel storiti, da bi tako prireditelj onemogočil. G. Gnusu to postopanje ne bo v čast in vi kmetje se zavedajte in nikar ne nosite denarja v posojilnice, katere imajo v rokah taki možje, ampak ustanovite si svojo lastno kmetško hranilnico in posojilnico.

Vodja Koropec in njegov sodrug Rücker. Svoj čas se je zavezal Nemeč Rücker, da bo preskrbel Brežice z žitom in sicer po 500 K od vagona s troški vred. Prodaj je tudi 20 vagonov koruze okrajnemu glavarstvu po 100 K (kupil je sam po 70 K) in 20 vagonov pšenice po 170 K. Za vso to dobavo je podpisal pogodbo v mesecu aprilu 1919. Gospod vodja Koropec pa je v zaščito ljudstva, ne — ne! prijatelja Rückerja, zvišal Rückerju cene sledeče: koruzo na 140 K in pšenico na 240 K. To je storil seve iz človekoljublja, da ne bi g. Rücker iz Avstrije zaslužil premalo. G. okrajni očka Koropec je še kupil v juniju istega leta od Rückerja ječmena po 240 K, ako ravno je bilo dobiti tedaj ječmena dovolj po 120—140 K v Slavoniji in Bački. Ker je pa bila ta cena za nemškega pobratima prenizka, jo je dvignil g. tata Koropec v avgustu na 245 K. Nikakor pa si ne smemo domisljati, da so bili zabeleženi prevozniki troški na Rückerjev žep, kaj še, te je plačal papa Koropec na račun svojih okrajnih otrok — ne — pastorkov! Ako sklenemo zgoraj navedeni račun kar povprek, potem moramo priznati, da je pograbil Nemeč Rücker pri tej kupčiji pod zaščito g. Koropec najmanj ½ milijona K. Toliko je zaslužil Rücker po predpisih g. vodja, kolikor pa mu je nakapalo v nemški žep še pri njegovih skokih preko predpisane meje, pa zna le g. Rücker in menda tudi g. Koropec, če je bil kaj deležen nepredpisanega dobička. Zgoraj navedene številke naj služijo gospodom pri deželni vladi v pojasnilo, kam spada vodja okrajnega glavarstva, ki kar s polmilijonskimi svotami polni žepa Nemečem na škodo lastnega, njemu v oskrbo izročnega ljudstva. Usmili se nas, o Gospod, usmili se nas!

Velik koncert v Rogasški Slatini priredi dne 27. t. m. ob 11. uri dopoldne mariborski učiteljski in učiteljske. Pri koncertu bo sodelovala cela vojaška godba mariborska. Pevske točke bo vodil g. profesor Družovič, godbene pa g. profesor Beran. Mariborčani se še dobro spominjajo prelepega koncerta, ki ga je priredilo državno moško učiteljske pred par meseci v Mariboru; zato se bodo zleta v Rogasško Slatino udeležili gotovo v velikem številu. Pri koncertu bo nastopilo 120 pevcev in pevč. Čisti dobiček je namenjen Dijaški kuhinji v Mariboru. Okolica Rogaske Slatine se udeleži koncerta polnoštevilno. Podrobnosti o koncertu objavimo pozneje.

Stefan Radič obtožen. Stefanu Radiču, ki se nahaja v preiskovalnem zaporu, je bila 8. junija prečitana obtožnica, proti kateri Radič ni ugovarjal, vsled česar je postala pravomočna ter se bo v kratkem razpisala razprava. V obtožnici se navaja, da je Radič zahteval na Hrvatskem samostojno kmetško republiko in da je hujskal ljudstvo proti državnim oblastim.

Za vrnitev vojnih vjetnikov. V Kodanju se je ustanovil odbor, ki bo pobiral po celem svetu pristojevalne doneske za vrnitev nemških, avstrijskih in turških vojnih vjetnikov iz Sibirijske. Za vsakega vojnega vjetnika bi se naj nabralo 1000 K. Temu odboru bo načeloval Norvežan Nansen. Glede vrnitve jugoslovanskih vojnih vjetnikov iz Sibirijske, za katere se posredno zavzema Jugoslovanski klub, zlasti njegov ud

poslanec dr. Josip Hohnjec, se še pa dosedaj ni slišalo ničesar.

Po odloku ministrstva za pošto in brzojav se uveljavijo počenši s 10. t. m. v mednarodnem prometu sledeče pisemske pristojbine: 1. Za pismo do 20 g se plača 50 para — 2 K, za vsakih nadaljnjih 20 g, oziroma del te teže pa 30 para — 1.20 K. 2. Za navadno dopisnico 20 para — 80 v, za dvojno dopisnico z odgovorom 40 para — 1.60 K. 3. Za tiskovine, poslovne papirje in vzorce brez vrednosti za vsakih 50 g 10 para — 40 v. Najmanjša pristojbina znaša pri poslovnih papirjih 50 para — 2 K in pri vzorcih brez vrednosti 20 para — 80 v. 4. Pristojbina za priporočeno znaša 50 para — 2 K, pristojbina za ekspresno dostavo pa 60 para — 2.40 K. Pričujoče mednarodne pristojbine veljajo v pisemskem prometu za vse tuje države, izvzemši Avstrijo, Madžarsko, Bolgarsko; za te države veljajo do preklica tuzemske pisemske pristojbine po novem pristojbeniku od 16. V. 1920. Republika Čehoslovaška ni več deležna dodelanja ugodnosti tuzemskih pisemskih pristojbin.

Glede prometa brzih in ekspresnih vlakov. — Zadnja „Straža“ je prinesla vozni red novih brzo in ekspresnih vlakov. Voznemu redu še dostavljamo tole: Kontrola potnikov in revizija ročne prtljage od strani jugoslovanskih organov se vrši med vožnjo od Špilja do Verda. Čehoslovaški brzovlak ima spalnik Praga—Beograd in ima vozove vseh treh razredov. Potniki plačajo vozne karte za brzovlak brez pribitka, vstopiti sme le toliko potnikov, kolikor je sedežev. Prekomerna ali neodgovarjajoča ročna prtljaga se bo izločila v prvem postanku v postaji na odgovornost potnikov. Potna prtljaga v prekomernem prometu je dopustna le, če je bila neposredno pred predajo carinsko pregledana.

Blagovni promet v 15kilometerskem obmejnem pasu. Z naredbo osrednje vlade se določa blagovni promet v pasu 15 km od meje za gotove vrste blaga, da se onemogoči tihotapljenje. Promet z proizvodi, katerih izvoz je prepovedan, oziroma dopuščen samo posebni organizaciji (Središnji zadrugi), je sledeče omejen: V obmejnem pasu iz ene občine v drugo je potrebna dovolitev občine, iz katere se proizvodi izvažajo. Uvažanje v obmejni pas je dovoljeno samo na podlagi odpremnih izkaznic, katere izdajajo okrajna glavarstva in sicer na podlagi potrdila občine, v katero se uvažja, da je blago tam potrebno. Dotične listine je priložiti tovrstnemu listu, oziroma jih mora voznik nositi pri sebi. Dovolitev za promet v obmejnem pasu in za uvažanje mora obsegati: 1. ime občine, iz katere se blago izvažja, in občine, v katero se uvažja; 2. ime onega, ki blago pošilja, oziroma izvažja, in ime onega, ki naj blago prejme ali označbo, da je blago določeno za prodajo na trgu; 3. vrsta in količina blaga; 4. rok, za katerega velja dovolitev, in rok za vrnitev neprodanega blaga. Izvažanje iz obmejnega pasa v druge kraje kraljestva je prosto. Blago, zasačeno brez izkazja, se zapleni. Mejo 15kilometerskega pasa določi ministrstvo za finance v Beogradu.

Za Dijaško kuhinjo v Mariboru je poslal „sporni“ znesek 100 kron gospod M. L. iz Slivnice pri Mariboru.

Slov. plan. društvo naznanja, da se otvori dne 15. t. m. kočja pri triglavskih jezerih, dne 27. t. m. pa se otvori vse ostale Triglavske kočje in sicer: Triglavski dom na Kredarici, Aleksandrova kočja nad Velim poljem, Vodnikova kočja na Velim polju, Staničeva kočja nad Peklom. Do omenjenih dni se obisk imenovanih koč ne priporoča, ker oskrbniki koč, ki imajo sedaj mnogo posla s transportom živil in drugimi pripravami, ne bodo na razpolago.

Mariborske vesti.

Protialkoholno društvo Sv. vojska v Mariboru uljudno vabi k običnemu zboru in javnem predavanju v Narodnem domu (mala dvorana) dne 13. junija 1920 točno ob 10. uri. Govorilo se bo o pogubnosti alkoholizma v naši državi in o sredstvih zoper alkoholizem. Predmet je zelo aktualen, zato je vabi k obilni udeležbi društveni odbor.

Koncert vojaške godbe. V soboto, dne 12. junija vrši se šramelkoncert vojaške godbe v Oficirskem domu. Začetek ob 20. uri. Prijatelji in znanci gosp. oficirjev so dobro došli.

Jugosl. strokovna zveza Maribor vabi vse člane in članice, in tudi vse prijatelje kršč. delavstva na mesečno zborovanje, ki se vrši v nedeljo 13. junija ob 5. uri popoldne v društvenih prostorih, Florarska ulica 4.

Cepljenje zoper koze v Mariboru. Letošnje obilgatorično cepljenje zoper koze vseh dojenčkov rojenih od 1. aprila 1919 do 31. marca 1920 se bo vršilo po sledečem sporedu: dne 15. junija od 9. do 12. ure za novorojenčke frančiškanske župnije v prostorih deške ljudske šole I v Safovi ulici; dne 16. junija od 9. do 12. ure za novorojenčke stolne in mestne župnije in za novorojenčke protestantske župnije v prostorih mestnega fizikata, v Stolni ulici 7, 11. nadstropje (Glavna pošta). Dne 17. junija od 9. do 12. ure za novorojenčke Sv. Magdalenske župnije v prostorih deške ljudske šole III na Ruški cesti. Pregledovanje cepilencev in razdelitev spričeval o cepljenih kozah se bo vršilo teden pozneje po istem sporedu o istem času in v istih prostorih. Vsak rodbinski poglavar, ali njegov odgovorni namestnik, kateri bi te dolžnosti brez tehtnega vzroka (bolezen za cepljenje obvezanega otroka) ne izpolnil, se kaznuje z globo 10 do 1000 K, ozir. zaporom od enega do šest tednov.

Nemške štamplije v Mariboru. Maribor je razdeljen na več okrajev. Predstojniki teh okrajev so še vedno ostali Nemci, ki tudi na zunaj v svojih uradnih spisih ter potrdilih rabijo nemške štamplije. Sedaj pa bi že bil menda enkrat čas, da poseže mestni magistrat med to nemško gospodo in jej prepove rabo nemških štamplij.

Državna posredovalnica za delo, podružnica za Maribor in okolico. Stolna ulica 4, sporoča, da se je v času od 1. januarja do 31. maja t. l. poslužilo zaveda 5471 strank, in sicer 2167 delodajalcev in 3304 delojemalcev. V teh pet mesecih je bilo posredovanih 1347 služb. Državna posredovalnica posluje za vsakogar povsem brezplačno dnevno od 9. do 12. ure in od 14. do 16. ure. Na razpolago so vedno delavne moči najrazličnejših poklicev. Dopisi naj se pravilno frankirajo.

Prostovoljna požarna bramba na Pobrežju pri Mariboru. Pred kratkim končano pobiranje letnih doneskov cenjenih podpornih članov je vrglo krog 2000 K. Prisrčna hvala vsem podpornim članom in prijateljem brambe. Požarna bramba stoji pred veliko nalogo, da ugodno dokonča v korist splošnosti ravno započeto stavbo železnega plezalnega stolpa. K temu človekoljubnemu delu pa potrebuje sodelovanje vseh svojih članov in prebivalstva sploh. Čisti dobiček vrne veselice v gostilni Rojko v nedeljo, dne 4. julija t. l. je namenjen v to svrhu.

Slovensko mestno gledališče

Repertoire tekočega tedna:

V soboto, dne 12. junija: Smrt majke Jugovica. Ab. A 48.

V nedeljo, dne 13. junija: Pereant možje. Ab. B 50.

I. slov. orlovski tabor v Mariboru.

Učiteljsvo na orlovski tabor v Mariboru. Ob mariborskem orlovskem taboru pohiti Slomškova zveza skupno s hrvatskim katoliškim učiteljsvom v Slomškovo domovino, da svojemu vzoru izkaže ljubezen in spoštovanje in da javno manifestira svoje versko prepričanje. Spored učiteljskega zborovanja bo sledeči: 1. V petek, dne 30. julija, ob 10. uri dopoldne odhod iz Ljubljane. Izstop v Ponikvi. Izlet k Slomškovem domu. Govor: Slomšek naš vzor. Zvečer prihod v Maribor. 2. V soboto, dne 31. julija, ob 8. uri sv. maša v kapelici na Slomškovem grobu. Ob 9. uri slavnostno zborovanje v meščanski šoli: a) Slavnostni govor o 20letnici Slomškove zveze, b) Temelji krščanske vzgoje v luči znanosti, c) Hrvatski referat, d) Vzajemno delovanje Katehetskega društva in Slomškove zveze, e) Skupni obed ob 13. uri. Izlet. Zvečer koncert pevskega društva Ljubljana. 3. V nedeljo, dne 1. avgusta. Sodelovanje na orlovskem taboru. Zvečer odhod.

Pisarna odbora za I. slovanski orlovski tabor bo poslovala od 15. junija v Mariboru. Koroška cesta 1, I. nadstropje. Nekaj dni bodo uradne ure za stranke samo od 11. do 12. in od 17. do 18., v kratkem pa bo pisarna uradovala tudi za stranke v že običajnem času predpoldne in popoldne. Opozarjamo, da naj se pošiljajo od zdaj vsi dopisi, ki so namenjeni odboru v Mariboru, edinole na pisarno in ne več na Tiskarno sv. Cirila. Kdor hoče kakšnih pismenih obvestil, naj po možnosti priloži vedno znamko za odgovor. Vsled ogromnega dela pa naj ne napravlja nič pisarni nepotrebnih poslov, pač pa se naj vsakdo drži natančno navodil v časopisih, kjer bodo vsa razglašena vedno pravočasno in umevno.

Postavljanje slavnostnih tribun na Teznu pri Mariboru (pešhoda iz mesta 25 minut), kjer se bo vršila telovadba I. slovanskega orlovskega tabora, se je pričelo v sredo 9. t. m. Delo je prevzela Obrtna centrala v Ljubljani, ki ga mora dogotoviti do 25. julija t. l. Zaposlenih bo stalno vsak dan do 50 delavcev. Komisija, sestoječa iz stavbenikov, inženirjev in članov odbora za tabor, je določila v sredo prostor po načrtu mestnega stavbenika v Ljubljani A. Ivana Bričja, in ob pol 4. uri popoldne so bili zabiti prvi koli. Prostor ima krasno lego. Ploskev, ki bo lepo ograjena, meri precej nad 31.500 kvadratnih metrov, ona za nastop telovadcev pa sama 6.241 kvadratnih metrov. Ko bo v par dneh prvo ograjeno tribun postavljeno, bomo poročali o njih kaj več. Tako se bližamo vedno bolj in bolj uresničenju onih dni, ko naj zavalovijo po jugoslovanskem Mariboru zavedne krščanske organizacije čete iz vseh kulturnih strani sveta.

Razne novice.

Graški nemiri so zahtevali 14 človeških žrtiev. Kakor smo že zadnjič poročali, je prišlo v Gradcu zaradi draginje do velikih izgrediv. Po poročilih iz Gradca so ti izgredivi zahtevali 14 človeških žrtiev.

Papežev komisar pri plebiscitu v Gornji Sleziji. Po poročilih iz Varšave je prejela poljska vlada iz Rima uradno obvestilo, da je bil papežev nuncij, nadškof Ratti, na podlagi papeževega dekreta imenovan za nadzorovalnega komisarja pri plebiscitu ali ljudskem glasovanju za Gornjo Slezijo. Vzhodno in Zahodno Prusijo. Tako vidno narašča zaupanje v nepristranost in pravičnost papeža kot „očeta vseh kristjanov“ v vseh državah in narodih, torej tudi v nekataloliških.

Mariborska eskomptna banka v Mariboru, Tegetthofova ulica šte. 11.

Telefon šte. 16.

Podružnica: MURSKA SOBOTA.

Mala naznanila.

Razna:

KOMPAGNON
za mešano trgovino
s nekaj kapitalom se išče.
Ponudbe na upravištvu pod
„KOMPAGNON“.

JOSIP NEKREP

tesarski mojster in
stavbeni podjetnik v
Mozartovi ulici 59
v MARIBORU
se priporoča za popra-
vila in za napravo
novih stavb za točno
izvršitev.

Kupi se:

KUPUJEM

po najvišjih cenah hlode, rezan
in tesan jelov kakor trd les ter
vsakovrstna drva za kurivo.

Viktor Glaser, lesna trgovina v
Rušah pri Mariboru. 1796

Kupimo vreče, steklenice
in sode po naj-
višjih cenah. „Jadran“ Trgovska
d. z o. z. v Mariboru, Gosposka
ulica 44. Telefon 393. 393

Kupijo se črne vojaš-
ke ali
salonske hlače. Ponudbe na
upravištvu do 17. t. m. 475

Kupim dobro ohranjen pi-
salni stroj, en zelo
dobro pianino ter obrtni zakonik
I. del (Gewerbeordnung, Manzova
izdaja). Ponudbe na upravo lista.
472

Proda se:

Proda se v Mariboru lepa
enonadstropna hiša s
velikim vrtom, blevom za konje
in svinje. Pojasnila daje gostilni-
čar v Mariboru, Vetrinjska ulica
šte. 4. 471

POZOR!

Alojzij Gnušek,

Maribor, Glavni trg 6.
prodaja po najnižjih cenah slede-
če kranjske vrvarske izdelke iz
pristine konoplje. Konopce
(strange) močno in navadne, uzde,
pletene in navad., cungeoce, kratke
in dolge, vrvi za perilo po 20 in
po 40 m dolge. 407

Pohištvo

TVORNICA IN ZALOGA
MARIBOR KOROSKA CESTA 46-53

Peter Hochnegger
in drugovi Tovarniške cene

Inserirajte v „Straži“.

Dve skoraj novi zimski odeji
se prodaja. Tomanova
(Gabriel-Hackl) ulica 7, I. nadstr.
duri 3. 469

Več luksurijskih osebnih in
en tritonski tovorni avto
ima na prodaj trdka O. ZUZEK,
Ljubljana, Sodna ul. 11. 468

Krava visoko breja se prodaja.
Zrkovska cesta 78,
Pobrežje, Maribor. 470

Po ceni na prodaj

1 sobna dvojna lestev, 1 vrtna cev,
1 kitar-citre, 1 etni iz lesa za
gole, 1 leksikon (Brokhaus) 16
zvezkov, 1 stanovanjsko naznanilo
dunajskega mesta, 1 industrijsko
naznanilo Avstro-Ogrske, 1 albur
pliš, 1 stenska ura na veržice le
od 12. do 2. ure in po 5-30 po-
poldne v Pfarhof ulici št. 1, dvo-
rišče zadnja vrata, Maribor. 478

Priložnostni nakup

22 oknic s šipami K 1200
7 žaluzij (polkne) 7 vrat . . . 1000
5 podbojev 4 metrov dolgi
45 mm debeli 300
6 skrinj za malto 200
2 lesena trnala močna 70
vsak komad zase se tudi prodaja
od 12. do 2. ure in po 5-30 po-
poldne. Maribor, Pfarhof-ulica
šte. 1 na dvorišču zadnja vrata.
474

Moško kolo dobro ohran-
jeno s pred-
vorno pnevmatiko se prodaja. Vpra-
šati je na Teznu 18 po 18. uri,
Maribor. 477

Službe:

Išče se pošteno 16—17. letno
deklico k dvema otrokoma,
ki bi opravljala tudi druga hišna
dela. Naslov v upravištvu. 461

Kotučenec za mehaniko
išče mesto. 476
Naslov v upravi.

Slovenci širite „STRAŽO“

FLORIAN SKALE, špediter v
Mariboru, Vetrinjska ulica.

Vljudno naznanjam, da
sem svoje špedicij. podjetje
prodal

„BALKAN-U“
trg. sped. kom. del. dr. podr.
v Mariboru.

Ob tej priliki se zahvalju-
jem cenj. občinstvu za iz-
kazano mi zaupanje ter pro-
sim, da isto naprej ohrani
družbi „Balkan“.

Z odličnim spoštovanjem
Florian Skale.

Rogaška Slatina

Najboljša mineralna voda Tempel vrelec,
namizna voda Styria vrelec, medicinalna
voda Donatski vrelec, medicinalna voda
najmočnejše vrste
Zastopstvo v vseh večjih mestih in krajih.
Dobiva se v vseh prodajalnah in restavracijah.
: : : : : Pojasnila daje : : : : :

Ravnateljstvo Zdravilišča Rogaska Slatina

Gospodarska zadruga za Prekmurje,
Mursko polje in Slovenske gorice

F. Z. Z. Z.

prodaja razne manufakture za moške
in ženske obleke, vseh vrst špecerije,
čevlje, usnje, deske, stavbeni les in
poljedelske stroje.

Kupuje pšenico, žito, koruzo, ajdo, proso,
oves, kože, sploh vse kmetijske pridelke.

Posreduje pri nakupu večjih poljedelskih
strojev, kakor parnih mlatilnic in motorjev

Pravico kupovati in prodajati zadrugi imajo samo člani.

Novi člani se sprejemajo v zadrugi pisarni
v Gornji Radgoni in pri vseh podružnicah.

Glavna trgovina in pisarne v Gornji Radgoni.

Podružnice: Gornja Radgona, Murska Sobota,
Cankova, Dolnja Lendava, Radgona, Križevci pri
Ljutomeru, Beltinci. 259

„BALKAN“

trg. sped. kom. del. družba v
v Mariboru

vljudno naznanja slavnemu
občinstvu, da je kupila od
trvdke

FL. SKALE v Vetrinjski ulici

se nahajajočo špedicijo. Prev-
zela je z današnjim dnem
vso njeno poslovanje, ter se
priporočamo.

Z odličnim spoštovanjem
„BALKAN“ trg. sped. kom. del. dr.

Hranilnica in posojilnica društva katoliških
moistrov v Mariboru, Vetrinjska ulica 20

obrestuje vloge po 4%

in daje posojila proti poročstvu.
Uraduje v ponedeljek in četrtek od 5.—7. ure pop.

RESTAVRACIJA

„NARODNI DOM“

v MARIBORU

se najtopleje priporoča za obilen obisk

HINKO KOSIČ, RESTAVRATER

Sprejema: Vloge na knjižice, na tekoči in žiro-račun proti naj-
ugodnejšemu obrestovanju.

Kupuje in prodaja: Devize, valute, vrednostne papirje itd.

Izdaje: Čeka nakaznice in akreditive na vsa tu- in inozemska mesta.

Daje predujme: Na vrednostne papirje in na blago, ležeče v
javnih skladiščih.

Daje kredite: Pod najugodnejšimi pogoji.

Prevzema: Borzna naročila in jih izvršuje najkulantneje.

Od države koncesijonirana carinska agentura

Milan Jakovljevič

Maribor, Cafova ulica broj 2
da cenj. industrijcem, trgovcem in obrtnikom
na znanje, da je na mariborski carinarnici kot
carinski posrednik počel delati.

Posreduje v vseh carinskih zadevah, to je pregle-
danje blaga, reklamacije preveč plačane carine itd.

Veletrgovina

Ludovik Kuharič

Ormož

nudi svojo

veliko zalogo vsakovrst-
nega modnega, manufakur-
nega blaga, platna itd. Nadalje

priporoča vednosveže špecerijsko blago,
moko, olje. Nakup in prodaja poljedelskih
pridelkov. Dobava vsakovrstne železnine,
traverz, cementa, kakor tudi poljedel-
skih in drugih strojev. — Uvoz in izvoz
vseh vrst rezanega in stavbenega
lesa. — Lastna motorna žaga.

Glavna zaloga delniškega

((piva))

114

TRGOVCI POZOR!

MIROSLAV NABERGOJ, MARIBOR

Gospeska ul. 14, uhod Tkalska ulica (Webergasse)

Zaloga MANUFAKTURNEGA BLAGA

Velik izbor batista, cefirja, platna za srajce in
rjuhe, sukanca, bombaževine, nogavice itd. 465

Tovarniške cene. Samo na debelo. Direkten uvoz.

Otvoritev slaščičarne.

Naznanjam cenj. občinstvu v Mariboru in okolici, da
sem po dolgotrajni vojni zopet otvoril svojo moderno
urejeno slaščičarno v Slovenski ulici (Grajjska
ulica) št. 5 (preje Amon). Vsak dan sveže pecivo in
sladoled. — Cenj. nročila za razne svečanosti se točno
izvršijo. — Za mnogobrojen obisk se priporoča

ILICH EMAN, slaščičar.

A. V. 841/18.

Prostovoljna
sodnijska dražba nepremičnin.

Okrajna sodnija Maribor odd. V. po sodnem
poverjeniku Ivanu Ašiču, notarskem namestniku
v Mariboru, prodaja na prošnjo g. dr. Frana Irgoliča,
odvetnika v Mariboru, kot zapuščinskega skrb-
nika, na javni dražbi v kadukno zapuščino po
dne 14. decembra 1918 v javni bolnišnici v
Mariboru umrli

Mariji Ott

spadajoče zomljišče vl. št. 107 d. o. Grajska vrata,
obstoječe iz parcel št. 160 stavbišče s hišo št. 17
Plinarske ulice v Mariboru št. 125/9 njiva in
124/10 vrt, bremen prosto in brez premičnin.

Izključna cena znaša 70.975 K 42 v, pod to
ceno se ne prodaja.

Dražba se vrši dne 22. junija 1920 ob 14. uri
v Mariboru, Plinarska ulica 17.

Prodajalec si je obdržal pravico, tekom 8 dni
najvišji ponudek odobriti ali pa odkloniti.

Dražbeni pogoji in sodna cenitev zemljišča
so na vpogled v notarski pisarni Ivana Ašiča,
kateremu se tudi najvišji ponudek izplača.

MARIBOR, dne 6. junija 1920.

Ivan Ašič,

461

notarski namestnik kot sodni poverjenik.